

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องการปฏิบัติงานด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์ในครั้งนี้ เป็นการศึกษาทัศนคติและความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจำนวน 18 สถานีตำรวจในจังหวัดเพชรบูรณ์ ในประเด็นเกี่ยวกับ 1) ระดับความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานต่อนโยบายรัฐบาล ตลอดจนแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ด้านยาเสพติด 2) สถานการณ์ยาเสพติดและลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบูรณ์ 3) ศักยภาพของแต่ละสถานีตำรวจและหลักเกณฑ์การคัดเลือกผู้เข้ามาปฏิบัติงานชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 4) การปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด 5) ปัญหาและอุปสรรคของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งระดับชั้นสัญญาบัตรและประทวนรวม 107 นาย ผลการวิจัยสามารถสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติด จำนวน 107 คน เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรร้อยละ 87.9 อายุระหว่าง 28 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 53.3 อายุระหว่าง 31 - 40 ปี ร้อยละ 30.8 และอายุระหว่าง 41 - 45 ปี ร้อยละ 15.9 ระดับตำแหน่งเป็นรองสารวัตรปราบปรามร้อยละ 12.2 ผู้บังคับหน่วยงานป้องกันปราบปรามร้อยละ 41.1 ผู้บังคับหน่วยงานสืบสวนร้อยละ 37.4 และผู้บังคับหน่วยงานธุรการร้อยละ 9.4 ระดับการศึกษาปริญญาโทร้อยละ 1.9 ปริญญาตรีร้อยละ 32.7 ต่ำกว่าปริญญาตรีร้อยละ 65.2 ส่วนจำนวนปีที่รับราชการระหว่าง 5 - 10 ปี ร้อยละ 57.9 ระหว่าง 11 - 20 ปี ร้อยละ 32.7 และมากกว่า 20 ปีขึ้นไปร้อยละ 9.4

5.1.2 การศึกษาในเรื่องของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจในแต่ละสถานีถึงลักษณะภูมิประเทศและสถานการณ์ยาเสพติด

สถานีตำรวจแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในเรื่องพื้นที่รับผิดชอบ และมีลักษณะภูมิประเทศแตกต่างกัน โดยมีพื้นที่ส่วนที่เป็นภูเขาสูงสลับกับที่ราบ มี อำเภอเขาค้อ อำเภอเมือง อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า และอำเภอน้ำหนาว ส่วนที่เหลือเป็นพื้นที่ที่มีที่ราบมากกว่าภูเขา เช่น อำเภอหนองไผ่ อำเภอวิเชียรบุรี ฯลฯ

ในส่วนพื้นที่ที่มีภูเขาสูงจะมีแหล่งชุกซ่อนยาเสพติดประเภทยาบ้าหรือกัญชา เพื่อรอลำเลียงไปจังหวัดใกล้เคียง และมีกลุ่มผู้ค้ารายสำคัญเป็นลักษณะองค์กรยาเสพติด ร่วมกับกลุ่มผู้ค้ารายย่อย โดยมีกลุ่มผู้เสพเป็นพวกชาวเขา ชาวไร่ ทำให้การปราบปรามทำได้ยาก ไม่สะดวก นอกจากนี้ ลักษณะชุมชนยังอยู่แบบกระจายไม่รวมกลุ่ม ส่งผลให้การจัดกิจกรรมด้านการป้องกันทำได้ไม่สะดวก ต่างจากพื้นที่ส่วนของที่ราบ ซึ่งไม่มีแหล่งพักยาเสพติด ไม่มีกลุ่มผู้ค้ารายสำคัญ นอกจากผู้ค้ารายย่อย กลุ่มผู้เสพเป็นเยาวชนและผู้ใช้แรงงาน ทำให้การปราบปรามทำได้ง่ายขึ้น ในพื้นที่ราบลักษณะชุมชนยังอยู่แบบรวมกลุ่ม มีความร่วมมือจากผู้นำชุมชนทำให้การจัดกิจกรรมด้านป้องกันยาเสพติดทำได้ง่ายขึ้น

5.1.3 การศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจต่อนโยบายรัฐบาลตลอดจนแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้านยาเสพติด

เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานระดับหัวหน้าชุดปฏิบัติการยังมีความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายรัฐบาล ตลอดจนแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้านยาเสพติดเป็นอย่างดี ส่วนเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่เป็นผู้ได้บังคับบัญชา มีระดับความรู้ความเข้าใจต่อแผนของสถานีตำรวจด้านยาเสพติด ซึ่งออกรองรับนโยบายรัฐบาลในเป้าหมายและวัตถุประสงค์เดียวกันเป็นอย่างดี

สำหรับการอบรมให้ความรู้ ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบูรณ์มีการอบรมประชุมชี้แจงให้แต่ละสถานีตำรวจทราบแนวทางปฏิบัติและข้อกฎหมายใหม่ทุก 1 เดือน และสถานีตำรวจจะมีการอบรมประชุมชี้แจงเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานทุกสัปดาห์

5.1.4 การศึกษาเกี่ยวกับศักยภาพของหน่วยงานและหลักเกณฑ์การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน

แต่ละสถานีตำรวจมีการคัดเลือกผู้ที่เข้าการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ สถานีตำรวจส่วนมากได้เจ้าหน้าที่ตำรวจ

ไม่ครบตามหลักเกณฑ์เพราะกำลังพลไม่พอ มีส่วนน้อยที่เลือกได้ตามหลักเกณฑ์เพราะมีกำลังพลเพียงพอ เช่น สภ.อ.เมือง สภ.อ.หล่มสัก

สำหรับการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน การจัดกำหนดบุคคลให้เหมาะสมกับตำแหน่งงาน การจัดอุปกรณ์ ยานพาหนะที่มีประสิทธิภาพ การให้สวัสดิการที่ดี สถานีดำรวจส่วนมากยังทำไม่ได้ครบ เพราะขาดงบประมาณและกำลังพล มีส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถทำได้ เพราะมีงบประมาณและกำลังพลเพียงพอ

5.1.5 การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการป้องกันยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์

พบว่า ทุกสถานีดำรวจใช้มาตรการอย่างแรกเหมือนกันคือ มาตรการบริการสารสนเทศในเรื่องของการใช้สื่อต่างๆ ในด้านการรณรงค์ป้องกันยาเสพติด มาตรการต่อมาคือ มาตรการทางเลือก คือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมโดยใช้การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่น ลานกีฬาต้านยาเสพติด ส่วนมาตรการทางการศึกษาทางฝ่ายปกครองเป็นผู้ใช้ และมาตรการสอดแทรกสาธารณสุขเป็นผู้ใช้

การศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์

พบว่า สถานีดำรวจส่วนมากยังขาดงบประมาณด้านการปราบปราม เช่น เงินล่อซื้อยาเสพติด เงินค่าสายลับ ทำให้การพัฒนาระบบข่าวสารยังไม่มีคุณภาพเท่าที่ควร นอกจากการได้ข่าวทั่วไปจากผู้นำมวลชน ต่อมารัฐบาลได้สนับสนุนงบประมาณ ทำให้การสืบสวนหาข่าวทำได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

5.1.6 การศึกษาเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคที่สำคัญที่ต้องแก้ไขเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

พบว่า ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดคือรัฐบาลควรออกกฎหมายในการคุ้มครองผู้ปฏิบัติงาน กฎหมายคุ้มครองพยาน แนวทางการออกหมายค้นโดยศาลให้มีความรวดเร็ว นอกจากนี้ควรสนับสนุนด้านงบประมาณและกำลังพล ตลอดจนสวัสดิการต่าง ๆ แก่ผู้ปฏิบัติงานที่ต้องเสี่ยงอย่างพอเพียง

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการสรุปผลการศึกษา สามารถอภิปรายผลตามหลักการวิจัยโดยให้ทฤษฎีระบบ (พันธชัย วัฒนชัย, 2543 : 15) ได้ดังนี้

5.2.1 ด้านความรู้ความเข้าใจของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานต่อนโยบายขององค์กร

ซึ่งในที่นี้หมายถึง ระดับความรู้ความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ต่อนโยบายรัฐบาล รวมทั้งแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้านยาเสพติด ในส่วนนี้ได้ผลโดยสรุปคือ เจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่มีความเข้าใจต่อนโยบายรัฐบาลรวมทั้งแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติด้านยาเสพติดในภาพกว้าง แต่จะไม่ลึกลงในรายละเอียด โดยส่วนใหญ่จะทราบในรายละเอียดเกี่ยวกับแผนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในส่วนของสถานีตำรวจที่ออกมารองรับต่อเนื่องจากแผนและมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สาเหตุเพราะแผนปฏิบัติการระดับสถานีตำรวจจะเข้าใจง่ายกว่า และเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ที่ต้องใช้ปฏิบัติงาน แต่ยังคงนโยบายและวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับในส่วนของนโยบายรัฐบาลและแผน รวมทั้งมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนน้อยที่ยึดคำสั่งของผู้บังคับบัญชาที่ให้ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเพียงอย่างเดียว และคอยฟังคำสั่งของหัวหน้าชุดปฏิบัติการเท่านั้น สำหรับในส่วนของชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนผู้ปฏิบัติงานเป็นหัวหน้าชุดมีความเข้าใจนโยบายรัฐบาลและแผน รวมทั้งมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นอย่างดี สาเหตุเพราะการเป็นผู้นำชุดปฏิบัติการ ถ้าไม่ทราบแผนการปฏิบัติโดยละเอียดหากมีการผิดพลาดจะถูกลงโทษทางวินัย และเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานส่วนมากก่อนที่มาปฏิบัติงานด้านยาเสพติดนั้น ยังไม่มีความรู้โดยละเอียดในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด แต่มีส่วนน้อยที่เข้าใจอย่างละเอียด เพราะมีความสนใจจึงศึกษาค้นคว้าเอง ในส่วนของการอบรมนั้น ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบุรีมีการประชุมอบรมชี้แจงในเรื่องการปราบปรามยาเสพติดให้กับทุกสถานีตำรวจเดือนละ 1 ครั้ง ในส่วนของสถานีตำรวจจะมีการอบรมประชุมชี้แจงทุกสัปดาห์ เพื่อนำอุปสรรคข้อขัดข้องในเรื่องการปฏิบัติงานและเป็นการประเมินผลทุกกระยะ ป้องกันการผิดพลาด นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานทุกคนมีความเห็นสอดคล้องกันว่า นโยบายของรัฐบาลและแผน ตลอดจนมาตรการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ใช้แก้ไขปัญหายาเสพติดในปัจจุบันนั้นเป็นนโยบายที่ดี ควรใช้อย่างต่อเนื่องต่อไป สาเหตุเพราะมีการปฏิบัติงานแบบครบวงจรตั้งแต่ฝ่ายปกครอง สาธารณสุขและหน่วยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องอย่างครบวงจรซึ่งไม่เหมือนในอดีตที่เจ้าหน้าที่ตำรวจต้องปฏิบัติงานด้านนี้เพียงฝ่ายเดียว จึงเกิดขวัญและ

กำลังใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งมีการสนับสนุนงบประมาณในการหยุดยั้งการแพร่ระบาดของยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้นจากการพิจารณา การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดตามทฤษฎีระบบ และทฤษฎีการนำนโยบายไปปฏิบัติ ซึ่ง พันธุ์ชัย วัฒนชัย (2543 : 15) และวิชัย รูปขำดี (2532 : 18) กล่าวไว้โดยสรุปว่า องค์การใดก็ตามจะปฏิบัติงานใดตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และประสพผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพได้นั้น บุคลากรผู้ปฏิบัติงานต้องมีความรู้ความเข้าใจนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กรได้เป็นอย่างดี และได้กล่าวถึงการนำนโยบายไปปฏิบัติจะประสพผลสำเร็จนั้น จะต้องมียุทธศาสตร์ประกอบคือ ความชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบาย มีการกำหนดภารกิจกรมอบหมายงานต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานอย่างชัดเจนเป็นที่เข้าใจดี รวมทั้งมีการวางมาตรฐานในการปฏิบัติงาน และมีระบบประเมินผลที่เหมาะสม ตลอดจนมีแรงจูงใจ (ให้คุณให้โทษ) ซึ่งหากวิเคราะห์จากหน่วยงานสถานีตำรวจในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีผู้ปฏิบัติงานด้านยาเสพติด ในส่วนนี้ ส่วนมากเข้าใจนโยบายวัตถุประสงค์ การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอย่างชัดเจน แม้จะเป็นการเข้าใจในแผนของสถานีตำรวจที่ออกรองรับกับแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติและนโยบายรัฐบาล หรือเข้าใจแผนรวมทั้งหมดหรืออย่างใดอย่างหนึ่ง แต่วัตถุประสงค์ภารกิจตรงกันคือ มุ่งป้องกันและปราบปรามยาเสพติดอาจแตกต่างกันเรื่องรายละเอียดไปบ้าง เพราะสภาพแวดล้อมแต่ละพื้นที่แต่ละแห่งไม่เหมือนกันแต่ในภาพรวมคือ การเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของนโยบายที่แท้จริงของรัฐบาล ผู้ปฏิบัติงานจึงทำงานไปในทิศทางเดียวกัน นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังทราบถึงภารกิจของตนเองอย่างชัดเจน เพราะหากไม่เข้าใจและทำผิดพลาดจะถูกลงโทษทางวินัยจากผู้บังคับบัญชา ในส่วนนี้ คือ ระบบการมีแรงจูงใจ (ให้คุณให้โทษ) ตลอดจนมีการประเมินผล เช่น การเข้าอบรม ประชุมชี้แจงทุกสัปดาห์ เพื่อทราบปัญหาและแก้ไขให้การทำงานมีมาตรฐานดียิ่งขึ้นไป จึงนับได้ว่าการศึกษาวิจัยด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ในส่วนของระดับความรู้และความเข้าใจต่อนโยบายดังกล่าวนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดมีความพร้อมต่อการปฏิบัติงานในส่วนแรกเริ่มที่จะผลักดันให้การนำนโยบายขององค์กรไปปฏิบัติประสพผลสำเร็จ ดังนั้นการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าในส่วนนี้ จึงเป็นปัจจัยที่ค่อนข้างมีคุณภาพที่จะนำเข้าสู่กระบวนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ต่อไป

5.2.2 ด้านข้อมูลพื้นถิ่นและสภาพแวดล้อมของแต่ละสถานีตำรวจ

ลักษณะภูมิประเทศมีส่วนกำหนดอุปสรรคที่มีผลต่อการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงานในแต่ละสถานีตำรวจ ในที่นี้หมายถึง สภาพภูมิประเทศในจังหวัดเพชรบูรณ์ที่มีพื้นที่แยกได้เป็นสองส่วน คือ ส่วนที่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนกัน และพื้นที่ที่เป็นที่ราบลุ่มสลับกับภูเขา สภาพภูมิประเทศทั้งสองแบบมีส่วนในการกำหนดลักษณะการเจริญเติบโตของชุมชน โดยบริเวณที่เป็นภูเขาสูงลักษณะชุมชนจะอยู่กระจายเป็นหย่อมไม่รวมกลุ่ม ในส่วนนี้ เป็นพื้นที่ที่มีการชุกช่อนยาเสพติดเพื่อรอลำเลียงไปยังจังหวัดอื่น สภาพพื้นที่ที่ส่งผลต่อการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดได้ยากขึ้น เพราะลักษณะชุมชนอยู่ไม่รวมกลุ่ม ต้องใช้การประชาสัมพันธ์โดยตรงทุกหมู่บ้าน การรวมกลุ่มทำกิจกรรมในโครงการป้องกันยาเสพติดทำได้ไม่สะดวก การปราบปรามผู้ค้าซึ่งนำยาเสพติดมาชุกช่อนทำได้ยาก เพราะภูมิประเทศเอื้ออำนวยจึงมีการแพร่ระบาดของยาเสพติด คือ ยาบ้าและกัญชาสูชชาวเขา ชาวไร่ และผู้ใช้แรงงาน ส่วนในสภาพพื้นที่ที่เป็นบริเวณที่ราบลุ่ม ชุมชนส่วนมากจะอยู่รวมกลุ่ม สภาพพื้นที่ดังกล่าวมีผลทำให้การจัดกิจกรรมด้านป้องกันยาเสพติดหรือการประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ทำได้ง่ายขึ้น การปราบปรามทำได้ไม่ยาก เพราะได้รับความร่วมมือจากผู้นำมวลชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งส่วนมากจะอยู่ในแหล่งเจริญ พร้อมทั้งจะให้ข้อมูลข่าวสารแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ตลอดเวลา การแพร่ระบาดของยาเสพติดในส่วนนี้ กลุ่มเป้าหมาย คือ เด็กนักเรียนและเยาวชน รวมทั้งผู้ใช้แรงงาน กลุ่มผู้ค้าจะเป็นผู้ค้ารายย่อย จากสภาพภูมิประเทศทั้งสองลักษณะของจังหวัดเพชรบูรณ์มีส่วนกำหนดให้สถานการณ์ยาเสพติดในจังหวัดมีความรุนแรงของการแพร่ระบาดแตกต่างกัน โดยจะเห็นได้จากในบริเวณพื้นที่ที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อนจะมีผู้ค้ารายสำคัญ สถิติการจับกุมคดียาเสพติดในส่วนนี้จะสูงมาก และสถิติการจับกุมคดียาเสพติดรองลงมา คือ บริเวณพื้นที่ที่เป็นที่ราบลุ่มสลับกับภูเขา ซึ่งจากการวิเคราะห์นี้ในส่วนของทฤษฎีอาชญาวิทยาในเชิงนิเวศวิทยา คือ ทฤษฎีสภาพแวดล้อม (สุจิต ล้นชัย, 2542 : 17-20) จะเห็นได้ว่า คดียาเสพติดที่เกิดขึ้นที่ต่างกันทั้งสองพื้นที่ได้รับปัจจัยสืบเนื่องมาจากสภาพชุมชนและสภาพแวดล้อมในพื้นที่ คดียาเสพติดถือเป็นรูปแบบของอาชญากรรมประเภทหนึ่งที่เกิดขึ้นและอาชญากรรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม พิจารณาจากปัจจัยนำเข้าในส่วนนี้ มีผลต่อกระบวนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดเป็นอย่างมาก และเป็นปัจจัยเดียวที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานต้องปรับประยุกต์การปฏิบัติงานให้สอดคล้องกลมกลืน จึงจะเกิดประสิทธิผลต่อองค์กรได้

5.2.3 ด้านการคัดเลือกบุคลากรผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด และ ศักยภาพของสถานีตำรวจในจังหวัดเพชรบูรณ์

ด้านหลักเกณฑ์การคัดเลือกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ของแต่ละสถานีตำรวจ รวมทั้งการวิเคราะห์ในส่วนของโครงสร้างและขั้นตอนการบังคับบัญชาของแต่ละสถานีตำรวจ สรุปผลในภาพรวมของปัจจัยส่วนนี้คือ ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วย 18 สถานีตำรวจ มีการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรเป็นชุดปฏิบัติงานด้านยาเสพติด โดยใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน ซึ่งเป็นของสำนักงานตำรวจแห่งชาติทั้งหมด (แผนป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2544 : 15) เช่น การคัดเลือกจากผู้มีคุณสมบัติ มีความสมัครใจ มีประวัติการปฏิบัติงานดี เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ไม่มียาเสพติด จากการพิจารณาในส่วนนี้ การคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานโดยส่วนมากจำนวน 13 สถานีตำรวจ จะได้ผู้ปฏิบัติงานมีคุณสมบัติไม่ครบตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้เท่าที่ควร เพราะกำลังพลผู้ปฏิบัติงานแต่ละสถานีตำรวจมีให้คัดเลือกไม่เพียงพอ บางสถานีตำรวจต้องให้ชุดปฏิบัติงานด้านยาเสพติดไปทำงานร่วมกับงานด้านอื่น ๆ ของสถานีตำรวจด้วย ทำให้ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์กรลดน้อยลง มีเพียง 5 สถานีตำรวจเท่านั้น ที่ดำเนินการได้ตามเป้าหมาย เพราะมีกำลังพลและงบประมาณเพียงพอ

สำหรับในส่วนของโครงสร้างสถานีตำรวจและระดับชั้นการบังคับบัญชา ในส่วนนี้ มีสายการบังคับบัญชาที่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานเห็นว่ามีเหมาะสม มีเพียงบางแห่งที่ยังใช้หัวหน้าชุดปฏิบัติการระดับชั้นประทวนด้วยกัน ทำให้การปฏิบัติงานมีบางครั้งที่ตัดสินใจไม่ได้โดยทันทีในบางเรื่อง ในส่วนนี้จึงควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจชั้นสัญญาบัตรเป็นหัวหน้าชุดทั้งหมด เพื่อให้การตัดสินใจต่อเป้าหมายการปฏิบัติงานกระทำได้โดยทันที แต่ในภาพรวมแล้วทุกสถานีตำรวจส่วนมากมีเอกภาพในการบังคับบัญชา และส่วนน้อยเห็นว่า โครงสร้างสถานีตำรวจแต่ละแห่งยังไม่มีเอกภาพเท่าที่ควรเพราะยังขาดกำลังพลอยู่มาก ทำให้ศักยภาพขององค์กรลดน้อยลงไป ส่วนการอบรมชี้แจงในเรื่องต่าง ๆ นั้นมีทุกสัปดาห์ ซึ่งเป็นผลดีต่อองค์กรอยู่แล้วตามความเห็นของเจ้าหน้าที่ทุกคนถือว่าพอเพียง นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานยังมีความต้องการที่เหมือนกัน คือสวัสดิการ งบประมาณต่าง ๆ ในการทำงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

การวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าในส่วนนี้ จะเห็นได้ชัดถึงในส่วนของแนวคิดหลักการบริหาร ซึ่งสมพงษ์ เกษมสิน (2536 : 13-14) กล่าวไว้ เกี่ยวกับการบริหารโดยสรุปว่า การบริหารงานที่จะบรรลุถึงวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้และมีประสิทธิภาพจะต้องประกอบด้วยปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ คน เงิน วัสดุ อุปกรณ์ คือ การจัดคนให้เหมาะสมกับงานและเพียงพอ การกำหนดตำแหน่งงานที่เหมาะสม

หน้าที่ความรับผิดชอบที่ชัดเจน และต้องมีงบประมาณค่าใช้จ่ายในองค์กรเพียงพอ ตลอดจนมีเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ที่มีประสิทธิภาพไว้ใช้ ซึ่งในส่วนของแต่ละสถานีตำรวจของตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบูรณ์มีความพร้อมตามรูปแบบการจัดโครงสร้างองค์กรที่ดีตามหลักการบริหารได้นั้นมี ส่วนน้อย เพราะส่วนที่จัดองค์กรที่สมบูรณ์แบบได้นั้นต้องได้รับงบประมาณอย่างต่อเนื่อง และมี กำลังพลพอเพียง ซึ่งมีเพียง 5 สถานีตำรวจเท่านั้น ที่เหลือส่วนมากจะกำหนดหน้าที่ความ รับผิดชอบให้ชัดเจนด้านใดด้านหนึ่งไม่ได้ เพราะกำลังพลไม่เพียงพอและได้รับงบประมาณ ปานกลาง ทำให้การใช้งบประมาณด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดทำได้เท่าที่มีงบประมาณ หรือบางครั้งสถานีตำรวจที่อยู่ห่างไกลมากๆ ต้องใช้ความสามารถพิเศษเฉพาะตัวของหัวหน้าชุด โดยเป็นการทำเพราะเป็นหน้าที่

พิจารณาจากปัจจัยนำเข้าไปในส่วนนี้สู่กระบวนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดยังถือ ว่าเป็นปัจจัยนำเข้าไปที่ยังไม่มีความสมบูรณ์แบบ เพราะยังต้องมีอีกหลายจุดที่ต้องปรับปรุงแก้ไข ดังกล่าวมาแล้ว

5.2.4 การปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

5.2.4.1 ด้านการป้องกันยาเสพติด

จากการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานสถานีตำรวจทั้งหมด ในส่วนของงานป้องกัน แสดงให้เห็นถึงการป้องกันแต่ละแห่งจะใช้มาตรการคล้ายกันถึงแม้สภาพภูมิประเทศลักษณะ ชุมชนจะต่างกันแต่สิ่งแรกที่ทุกสถานีตำรวจทั้ง 18 สถานีตำรวจใช้เหมือนกัน คือ มาตรการด้าน บริหารสารสนเทศ ซึ่งมีการโฆษณาประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่าง ๆ เรื่องพิษภัยยาเสพติด รองลงมา คือ มาตรการทางเลือก ซึ่งหมายถึง สภาพชุมชนแต่ละพื้นที่เหมาะสมที่จะใช้วิธีการแบบใด เช่น การ จัดลานกีฬาต่อต้านยาเสพติด การอบรมจริยธรรมตามชุมชนโรงเรียน ส่วนมาตรการทางการศึกษา มาตรการสอดแทรกจะเป็นหน่วยงานทางฝ่ายปกครองและทางสาธารณสุขเป็นผู้ใช้ ซึ่งในส่วนของ การป้องกัน ถ้าวิเคราะห์ตามหลักของแนวคิดการป้องกันยาเสพติด (สุรพล ปธานวนิช, 2535 : 31 - 32) กล่าวไว้โดยสรุปว่า การป้องกันยาเสพติดจะทำได้ผลต้องเปลี่ยนแปลงที่ตัวคน ปัจจุบันนิยมใช้ แบบ Socratic Rational Model และเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ใช้รูปแบบ Liberal Model ในกรณี ของการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติงานด้านป้องกันยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้มาตรการทางบริการสารสนเทศเพื่อประชาสัมพันธ์ อบรม ชี้แจงด้วยตนเองหรือผ่านสื่อต่าง ๆ เพราะต้องการการเปลี่ยนแปลงที่ตัวคน ให้คนในชุมชน เยาวชนในโรงเรียนได้รับรู้พิษภัยและ ปัญหาของยาเสพติด โดยมีหลักพื้นฐานการเปลี่ยนแปลงตัวบุคคลแบบ Socratic Rational Model

ซึ่งกล่าวถึงมนุษย์ทุกคนเป็นคนมีเหตุผล และพร้อมที่จะตอบสนองต่อข่าวสารใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่มีอยู่เดิมเพื่อเปลี่ยนแปลงสู่พฤติกรรมใหม่ อีกส่วนของการป้องกันยาเสพติดติดตามทฤษฎี คือ การเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อม ในส่วนนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติให้หลักการอันดับรองลงมาคือ มาตรการทางเลือกโดยใช้เหมือนกันทั้ง 18 สถานีตำรวจ ถึงแม้สภาพพื้นที่แต่ละแห่งไม่เหมือนกัน แต่มีการเลือกใช้กิจกรรมที่เหมาะสมเป็นการมุ่งเปลี่ยนแปลงสิ่งแวดล้อมโดยใช้รูปแบบของ Liberal model ซึ่งเป็นการเปลี่ยนแปลงภาวะแวดล้อมโดยอาศัยหลักของการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อร่วมกันต่อต้านยาเสพติด เป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป ส่วนมาตรการทางการศึกษานั้น มีบางสถานีตำรวจใช้ บางแห่งฝ่ายปกครองใช้ รวมทั้งมาตรการสอดแทรก ซึ่งเป็นเรื่องของทางฝ่ายปกครองกับทางสาธารณสุข หากวิเคราะห์ในส่วนนี้จะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานในส่วนของการป้องกันยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกัน ใช้วิธีการมาตรการสอดคล้องตามหลักทฤษฎี แม้จะไม่ครบถ้วนทุกมาตรการ แต่ในภาพรวมขณะนี้ มีฝ่ายปกครองและสาธารณสุขเข้ามามีบทบาทหลายด้านจนทำให้การป้องกันยาเสพติดค่อนข้างครบวงจร แต่ที่ยังเป็นปัญหาสำหรับทุกหน่วยงานในส่วนของ การป้องกัน คือ งบประมาณเป็นส่วนใหญ่ แต่โดยทั่วไปขณะนี้สภาพดีขึ้นทั้งงบประมาณ และการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วย ซึ่งไม่ใช่ต่างคนต่างทำ ไม่มีการประสานงานเหมือนเช่นในอดีตอีกต่อไป และการเปลี่ยนแปลงตัวคนและสิ่งแวดล้อม จนถึงปัจจุบันได้รับความร่วมมือจากชุมชนดีขึ้น เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน โรงเรียนต่าง ๆ พร้อมทั้งจะเปิดเผยตัวผู้ค้ายาเสพติดรายกลาง และให้รายย่อยมารายงานตัวพร้อมผู้เสพ จนอาจกล่าวได้ว่า นับตั้งแต่มีหน่วยงานอื่น ๆ มาร่วมแบบครบวงจรตามนโยบายรัฐบาล การป้องกันยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์ในขณะนี้จึงมีผลดี ยาเสพติดลดลงอย่างเห็นได้เป็นรูปธรรม

5.2.4.2 ด้านการปราบปรามยาเสพติด

ในส่วนของ การพัฒนาข่าวสาร สถานีตำรวจส่วนใหญ่ในจังหวัดเพชรบูรณ์ยังไม่มีระบบการสื่อสารที่ทันสมัย เพื่อให้ตามทันกับผู้ค้ายาเสพติด และยังคงเงินสนับสนุน ไม่ว่าจะเงิน ล่อซื้อหรือเงินค่าจ้างสายลับและเงินค่าข่าว ส่วนการประสานงานระหว่างหน่วยงานมีบ้าง แต่ทุกสถานีตำรวจมีศูนย์ป้องกันและปราบปรามยาเสพติดประจำสถานีตำรวจ และส่วนน้อยที่มีการสื่อสารที่ทันสมัยเพราะได้รับงบประมาณเพียงพอ แต่ยังคงเงินสนับสนุนค่าข่าวและค่าสายลับเช่นเดียวกัน ส่วนในด้านการสืบสวนจับกุมมีปัญหาสำคัญในเรื่องข้อกฎหมายเป็นส่วนใหญ่ เช่น การออกหมายค้นโดยศาลที่ทำให้ล่าช้าและไม่ทันเวลา เป็นต้น ในส่วนของ การปรับปรุงโครงสร้างของหน่วยงาน สถานีตำรวจแต่ละแห่งส่วนมากยังไม่สามารถกำหนดกำลังพลให้เหมาะสมกับ

ภารกิจด้านยาเสพติดได้เพราะไม่เพียงพอ บางแห่งต้องใช้กำลังพลปฏิบัติงานหลายหน้าที่ มีสถานีตำรวจเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่สามารถปรับปรุงหน่วยงานโดยจัดบุคคลให้เหมาะสมกับปริมาณงาน เพราะมีกำลังพลเพียงพอ ในส่วนของการพัฒนาบุคคลนั้น ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบูรณ์มีการอบรมประชุมชี้แจงด้านยาเสพติดทุกเดือนอยู่แล้ว และในส่วนของสถานีตำรวจทุกสัปดาห์

จากการวิเคราะห์ด้านการปราบปรามของเจ้าหน้าที่ตำรวจ จะเห็นถึงภาพรวมของการปราบปรามว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานทุกนายพร้อมปฏิบัติงาน แต่วิธีการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นวิธีการที่ดี แต่ยังคงขาดงบประมาณสนับสนุนบางส่วน รวมทั้งมีปัญหาข้อกฎหมายต่าง ๆ ประกอบกับพื้นที่บางแห่งเป็นแหล่งพักยาเสพติดรายใหญ่เพื่อเตรียมลำเลียงสู่พื้นที่ใกล้เคียง ดังนั้น การชุกชอนเพื่อรอเคลื่อนย้ายจึงทำเป็นขบวนการ มีลักษณะเป็นองค์กรทางอาชญากรรมตามทฤษฎีทางอาชญาวิทยา (สุคิด ลั่นซ้าย. 2542 : 17 - 20) จึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการปราบปรามด้วยวิธีการอุปกรณ์ เครื่องมือที่ทันสมัย การกระทำฝ่าฝืนกฎหมายของผู้ผลิตค้ายาเสพติดในทางสังคมวิทยาถือได้ว่าเป็นความพยายามก่อพฤติกรรมให้เกิดการเบี่ยงเบนไปจากบรรทัดฐานทางสังคม และกฎหมายตามหลักทฤษฎีกระบวนการทางสังคม (Reckless. 1970 : 402 ; อ้างถึงใน สุคิด ลั่นซ้าย. 2542 : 17 - 20) ซึ่งตราบโหดที่กลไกการควบคุมทั้งภายนอกและภายในเข้มแข็ง จะเกิดการเชื่อฟังกฎหมาย หมายถึง เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานสามารถป้องกันและปราบปรามเด็ดขาดได้ผล ผู้ค้าและผู้ผลิตจะหยุดและมีน้อยลง เมื่อโหดที่กลไกดังกล่าวอ่อนแอ การฝ่าฝืนกฎหมายจะมีมากขึ้น ยาเสพติดจะกลับมาแพร่ระบาดอีก จึงมีความจำเป็นที่รัฐบาลจะต้องสนับสนุนงบประมาณ อุปกรณ์ เครื่องมือการทำงานที่ทันสมัย การออกกฎหมาย รวมทั้งคุ้มครองพยาน รวมทั้งผู้บังคับบัญชาแก้ไขประสานงานระหว่างหน่วยงานยุติธรรมคือ ศาลในเรื่องการออกหมายค้น เพื่อให้การปราบปรามยาเสพติดมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากการวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้าทั้งหมดที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติดในจังหวัดเพชรบูรณ์ ทำให้ได้รู้ถึงสภาพแนวทางการปฏิบัติงานจริงในด้านการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดว่า เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์นั้น ทั้งระดับชั้นสัญญาบัตรและชั้นประทวนในภาพรวมมีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยมีลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบูรณ์เป็นปัจจัยตัวกำหนดความยากง่ายในเรื่องของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด รวมทั้งมีผลต่อการกำหนดสภาพชุดชนในแต่ละแห่ง และมีผลต่อการแพร่ระบาดของยาเสพติดตลอดจนกลุ่มผู้ค้าและกลุ่มผู้เสพจะมีลักษณะที่แตกต่างกันไป ซึ่งแยกออกเป็นกลุ่มผู้ค้ารายใหญ่หรือรายกลาง จะมีแหล่งชุกชอนยาเสพติดในเขตพื้นที่ที่มีลักษณะภูมิประเทศที่เป็นภูเขา

สลับซับซ้อน ลักษณะชุมชนอยู่กระจายไม่รวมเป็นกลุ่ม กลุ่มผู้เสพเป็นชาวเขา ชาวไร่ และผู้ใช้แรงงาน ส่งผลต่อการป้องกันและปราบปรามทำได้ยากขึ้น สถานการณ์ยาเสพติดในพื้นที่ส่วนดังกล่าวนี้มีสถิติการจับกุมคดียาเสพติดสูงมากเป็นอันดับต้นในจังหวัดเพชรบูรณ์ ส่วนในสภาพพื้นที่ที่เป็นที่ราบการป้องกันและปราบปรามจะทำได้ง่ายขึ้น กลุ่มผู้ค้าส่วนใหญ่เป็นรายย่อย กลุ่มผู้เสพเป็นเด็กนักเรียนและเยาวชน ลักษณะชุมชนอยู่รวมกันเป็นกลุ่มง่ายต่อการรณรงค์จัดกิจกรรมต่าง ๆ ด้านยาเสพติด เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนมากโดยภาพรวมมีความพร้อมทั้งในด้านความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน

แต่การที่จะทราบถึงประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และศักยภาพขององค์กรว่ามีคุณภาพเพียงไร ต้องวิเคราะห์จากปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นว่า มีปัญหาอุปสรรคอะไร และควรแก้ไขหรือมีข้อเสนอแนะต่อการแก้ไขอย่างไร ซึ่งจากการสรุปวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคในภาพรวมซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานได้ทัศนะไว้ดังนี้

ด้านกำลังพล

การศึกษาแต่ละสถานีตำรวจของจังหวัดเพชรบูรณ์ กำลังพลผู้ปฏิบัติงานยังไม่เพียงพอหัวหน้าชุดปฏิบัติการควรเป็นระดับสัญญาบัตรทั้งหมด เพื่อมีผลต่อการนำหน่วยและการตัดสินใจในเหตุการณ์เฉพาะหน้า ส่วนกำลังพลผู้ปฏิบัติควรระดับชั้นประทวนควรให้มีภารกิจด้านยาเสพติดเพียงด้านเดียว เพื่อจะได้เกิดประสิทธิภาพในการทำงาน และการมีกำลังพลที่เพียงพอสามารถทำให้เลือกผู้ปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดไว้ได้

ด้านงบประมาณ

การศึกษาในส่วนของการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดจังหวัดเพชรบูรณ์พบว่า ในส่วนของจังหวัดเพชรบูรณ์ งบประมาณที่มีอยู่ในปัจจุบันยังไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะเงินค่าข่าว ค่าสายลับ เงินที่ใช้ล่อซื้อยาเสพติดที่บางครั้งต้องใช้เป็นจำนวนมาก รวมทั้งงบประมาณที่ใช้ในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับด้านการป้องกันยาเสพติด และงบประมาณการหาอุปกรณ์ในการปฏิบัติงาน เช่น เครื่องดักฟังโทรศัพท์ เสื้อเกราะกันกระสุน กล้องส่องทางไกลที่มีประสิทธิภาพ เป็นต้น

ด้านสวัสดิการของผู้ปฏิบัติงาน

การสรุปผลความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติงานทั้งหมดมีความต้องการด้านสวัสดิการอย่างพอเพียงให้กับผู้ปฏิบัติงานที่ต้องเสี่ยงภัยจากการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด

ด้านกฎหมาย

จากการที่จังหวัดเพชรบูรณ์มีกลุ่มผู้ค้ารายสำคัญ ควรมีกฎหมายคุ้มครองผู้ประกอบการที่ต้องปลอมตัวเข้าไปทำงานกับผู้ค้ายาเสพติด บางครั้งประชาชนที่พบเห็นเข้าใจว่าตำรวจไปค้ายาเสพติด ทำให้มีผลต่อการปฏิบัติราชการ ต้องถูกสอบสวนทางวินัย นอกจากนี้ ปัญหาเรื่องการออกหมายค้นที่ศาล ซึ่งล่าช้ามากไม่ทันต่อเหตุการณ์ โดยเฉพาะสถานีตำรวจที่อยู่ห่างไกล รวมทั้งควรมีกฎหมายคุ้มครองผู้ที่ไม่เป็นพยานในคดียาเสพติด

นอกจากนี้ การป้องกันควรทำควบคู่ไปพร้อมกับการปราบปรามจึงจะได้ผล จากปัญหาอุปสรรคทั้งหมดที่กล่าวมาในภาพรวมนั้น เชื่อได้ว่าหากมีการแก้ไขในส่วนต่าง ๆ ได้ทั้งหมด การปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของเจ้าหน้าที่ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบูรณ์จะสัมฤทธิ์ผล

จากการสรุปผลและอภิปรายผลทั้งหมดที่กล่าวมาแล้วจะเห็นได้ว่า การป้องกันและปราบปรามยาเสพติดของจังหวัดเพชรบูรณ์ในปัจจุบันเริ่มมีการทำงานเป็นระบบ มีการประสานงานกันทุกฝ่าย เช่น ฝ่ายปกครอง สาธารณสุข ตามนโยบายรัฐบาล มีการได้รับงบประมาณในส่วนที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมบ้างแต่ยังไม่เพียงพอ ส่งผลให้การป้องกันยาเสพติดในเรื่องการสร้างชุมชนเข้มแข็งดีขึ้นกว่าเดิม และการสืบสวนหาข่าวได้รับความร่วมมือจากฝ่ายปกครอง และผู้นำมวลชนทำให้การปราบปรามมีประสิทธิภาพดีขึ้น ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานมีความรู้ความเข้าใจต่อนโยบายรัฐบาลและแผนการปฏิบัติเป็นอย่างดี ทำให้การทำงานด้านป้องกันและปราบปรามมีประสิทธิภาพขึ้นกว่าเดิม คงมีแต่ในเรื่องกำลังพลและส่วนของงบประมาณเพิ่มเติมในการจัดโครงสร้างของหน่วยงาน และงบประมาณส่วนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามเท่านั้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1. การที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีความต้องการความช่วยเหลือทั้งในด้านการทำงานและครอบครัว รัฐบาลควรให้ความสำคัญและสนับสนุนทางด้านงบประมาณ สวัสดิการเพื่อสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน เพราะเป็นงานที่มีอัตราเสี่ยงสูง

2. ในส่วนข้อกฎหมาย จากการที่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานมีอุปสรรคต่าง ๆ ในด้านกฎหมายที่มีใช้อยู่ในปัจจุบัน รัฐบาลควรมีการออกกฎหมายที่เกี่ยวข้องดังนี้

2.1 เกี่ยวกับการคุ้มครองเจ้าหน้าที่หรือสายลับผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งต้องอำพรางตัวเข้าไปทำการสืบสวนหาข่าว และบางครั้งอาจจำเป็นต้องร่วมกระทำผิดกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายที่คุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานดังกล่าว

2.2 ในส่วนของกฎหมายคุ้มครองเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านสืบสวนในส่วนของ การดักฟังโทรศัพท์ของผู้ค้ายาเสพติด และสามารถให้ใช้เป็นพยานได้ โดยมีการกำหนดขั้นตอนและขอบเขตที่รัดกุม เพื่อไม่ให้ละเมิดสิทธิของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง ควรมีกฎหมายคุ้มครองพยาน เพื่อนำเอาตัวการใหญ่มาลงโทษ และไม่ให้พยานได้รับอันตราย ตลอดจนการออกหมายค้นโดยศาลควรได้รับความสะดวกรวดเร็วให้ทันต่อเหตุการณ์

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

ด้านการพัฒนาบุคลากร

1. การที่สถานีตำรวจแต่ละแห่งส่วนมากไม่สามารถคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานได้ตามกฎเกณฑ์ จึงควรมีการจัดหาและเพิ่มกำลังพลที่จะมาปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด โดยหาบุคลากรที่มีความสมัครใจ มีความรู้ความสามารถและมีความซื่อสัตย์สุจริต

2. การที่ไม่สามารถเลือกเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานได้ตามกฎเกณฑ์ จึงควรปลูกจิตสำนึกของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานให้ปฏิบัติหน้าที่ โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสังคมส่วนรวมด้วยความซื่อสัตย์สุจริต

3. เนื่องจากแต่ละสถานีตำรวจกำลังพลไม่พอเพียง อย่างไรก็ตามควรหาวิธีการจัดงานที่เหมาะสมกับผู้ปฏิบัติงาน ไม่ควรให้ทำงานหลายหน้าที่

4. เนื่องจากมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องด้านยาเสพติดเป็นจำนวนมาก จึงควรมีการอบรมกฎหมายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนเทคนิคการสืบสวนสอบสวนคดียาเสพติด เพราะส่วนมากเป็นคดีที่มีรูปแบบของคักริทธิพลอยู่เบื้องหลัง

5. การปราบปรามยาเสพติดของแต่ละสถานีตำรวจมีการเสี่ยงภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงาน จึงควรจัดให้มีการฝึกซ้อมการใช้อาวุธปืนต่าง ๆ ตลอดจนการต่อสู้ป้องกันตัวในระแวกกระชั้นชิด

มาตรการด้านการป้องกัน

1. การที่ลักษณะภูมิประเทศบางส่วนของจังหวัดเพชรบูรณ์มีลักษณะชุมชนอยู่กระจาย เช่น พวกชาวเขาต่าง ๆ และบางส่วนเป็นพื้นที่ราบ ควรมีการรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหา ยาเสพติดเพื่อนำไปสู่ความร่วมมือที่ดีในภาคปฏิบัติ

2. ควรมีการประชุมสัมพันธิให้ประชาชนทราบถึงพิษภัยยาเสพติด

3. เนื่องจากในจังหวัดเพชรบูรณ์มีสถานศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงควรส่งเสริมความรู้ความเข้าใจระหว่างเยาวชนและผู้ปกครอง โดยแนะนำให้หมั่นดูแลบุตรหลานของตนเองให้พ้นจากยาเสพติด

4. ในส่วนของจังหวัดเพชรบูรณ์ บางแห่งได้รับความร่วมมือจากผู้นำมวลชนอย่างดี บางแห่งแทบไม่ได้รับความร่วมมือ ดังนั้นจึงควรพยายามหาวิธีการทุกอย่างที่ทำให้เกิดการร่วมมือ เช่น การออกตรวจเยี่ยมบ่อย ๆ การเข้าร่วมกิจกรรมกับมวลชน ร่วมกันกับผู้นำชุมชน สร้างชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นการป้องกันยาเสพติดที่ยั่งยืน

มาตรการด้านการปราบปราม

1. ในด้านการปราบปรามนั้น การพัฒนางานด้านการข่าวเป็นสิ่งที่สำคัญ จึงควรให้ความสำคัญกับผู้นำชุมชน เพื่อเป็นฐานในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกลุ่มผู้ค้ายาเสพติด โดยเข้าไปเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อการชักจูงให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ข่าวสารต่อเจ้าหน้าที่และเป็นการป้องกันไปด้วยอีกส่วนหนึ่ง

2. การที่จังหวัดเพชรบูรณ์มีแหล่งพักยาเสพติดและเป็นเส้นทางลำเลียงของยาเสพติด จึงมีผู้ค้ารายสำคัญในพื้นที่ ควรใช้มาตรการในการปราบปรามผู้จำหน่ายยาเสพติดรายสำคัญอย่างครบวงจรมีการขยายผลยึดทรัพย์เครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เพราะถือได้ว่าเป็นกระบวนการอาชญากรรมที่ทำลายความมั่นคงของชาติและส่วนที่เหลือควรมีการขึ้นบัญชีรายชื่อผู้ค้ารายสำคัญไว้

3. การวิจัยการจัดโครงสร้างหน่วยงานของแต่ละสถานีตำรวจทำให้ทราบว่า ในจังหวัดเพชรบูรณ์ยังขาดปัจจัยด้านการบริหารองค์การอีกมาก จึงควรเพิ่มเครื่องมือเครื่องใช้ที่ทันสมัย เช่น เครื่องดักฟังโทรศัพท์ เสื้อเกราะ งบประมาณที่เกี่ยวข้อง และกำลังพลที่เพียงพอ เพื่อที่จะสามารถคัดเลือกผู้ปฏิบัติงานได้ตามกฎเกณฑ์และไม่ต้องไปทำงานหลายหน้าที่เช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ตลอดจนอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการทำงานแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจ

4. การแลกเปลี่ยนข่าวสารระหว่างหน่วยงานของจังหวัดเพชรบูรณ์ยังไม่ค่อยมีการดำเนินการที่เป็นรูปธรรม จึงควรมีการประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนข่าวสาร เพื่อหาวิธีปราบปรามยาเสพติดที่ได้ผลทันต่อเหตุการณ์

จากการศึกษาวิจัยเรื่องการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ชุดป้องกันและปราบปรามยาเสพติด ตำรวจภูธรจังหวัดเพชรบูรณ์นี้ อาจเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและทำให้เห็นแนวทางที่จะแก้ไขพัฒนาการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นไป

5.3.3 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของกฎหมายรัฐธรรมนูญและกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานด้านป้องกันและปราบปรามยาเสพติด เพื่อหาแนวทางที่ปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การตรวจค้นที่ต้องขอหมายศาล ทำอย่างไรจึงจะไม่เป็นการกระทบต่อสิทธิมนุษยชน แต่ในขณะเดียวกันต้องทันต่อเหตุการณ์ในการปราบปรามยาเสพติด เป็นต้น

